

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/34/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200307
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4018200307.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: MUDr. Š. K., bytom N.. I. XX, Y., právne zastúpenej: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 25355-4/2018- BA zo dňa 5. marca 2018, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. decembra 2018, č.k. 19Sa/9/2018-78, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 11. decembra 2018, č.k. 19Sa/9/2018-78, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 25355-4/2018-BA zo dňa 05. marca 2018 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaná ako príslušný odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) zmenila výrok rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Levice, č. 700-1311030617-GC04/17 zo dňa 25. júla 2017 tak, že vypustila text: „§ 152a zákona v znení neskorších predpisov ...“ a v ostatnom potvrdila toto rozhodnutie, ktorým bolo predpísané žalobkyni za obdobie január 2009, február 2009, marec 2009, apríl 2009, máj 2009 a jún 2009 poistné na nemocenské poistenie v sume 1,80 €, poistené na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 318,60, € a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 59,70 €, spolu v sume 380,10 €.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 5 písm. c), § 14 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1 písm. b), § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že primárnou otázkou, ktorú bolo potrebné v tomto konaní vyriešiť, bola otázka, či žalobkyňa vykonávala v čase od 01. januára 2007 do 30. júna 2009 činnosť lekárky ako SZČO. Podľa názoru krajského súdu riešeniu tejto otázky správne orgány nevenovali dostatočnú pozornosť a žalovaná ako odvolací orgán aj napriek skutočnostiam, ktoré žalobkyňa v odvolaní namietala, sa nezaoberala podstatnou námietkou, že žalobkyňa v čase od 31. decembra 2006 potom, ako podala odhlášku do sociálnej poisťovne, nevykonávala činnosť ako SZČO. Túto skutočnosť bolo potrebné dôkladne zisťovať ešte predtým, ako žalovaná ako odvolací orgán dospela k záveru, že poistenie u žalobkyne nezaniklo k 31. decembru 2006, ale k 30. júnu 2009 z dôvodu, že bola držiteľkou licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Ak teda príjem žalobkyne za roky 2005, 2006 a 2007 bol vyšší ako zákonom stanovená hranica príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu, bolo povinnosťou Sociálnej poisťovne, pobočka Levica zistiť, z čoho vlastne príjem za rok 2007 v sume 291 206,- Sk pozostával a pokiaľ by mala bezpochyby preukázané, že tento príjem žalobkyňa dosahovala v období, keď vykonávala činnosť ako SZČO a vykonávala tieto úkony v rámci lekárskej praxe podľa § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z., bolo by namieste konštatovanie, že povinné poistenie u žalobkyne neskončilo k 31. decembru 2006, ale k 30. júnu 2009. Podľa názoru krajského súdu došlo zo strany správnych orgánov k nesprávnemu výkladu sporného ustanovenia § 5 písm. c). Pokiaľ by sa správne orgány zaoberali existenciou žalobkyne ako SZČO a posudzovali jej príjem za rok 2007 s dôrazom na to, z akých úkonov a na základe akého výkonu práce dosiahla uvedený príjem, bolo by možné posúdiť správne aj otázku výkladu § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že rozhodnutím z 27. decembra 2006 Nitriansky samosprávny kraj zrušil žalobkyňi povolenie č. 2005/102713 zo dňa 20. mája 2005 na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Ku dňu 31. decembra 2006 podala žalobkyňa registračný list - odhlášku z dôvodu prechodu na právnickú osobu.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalovaná z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. nezbavuje Sociálnu

poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobkyne (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/34/2019) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalovanej.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.